

ÖZET

Kronik Hastalığı Olan Bireylerin Sağlık Okuryazarlığı ve Sağlık Bakım Hizmetinin Belirlenmesi

Amaç: Bu araştırma, kronik hastalığı olan bireylerin sağlık okuryazarlığı ve sağlık bakım hizmetinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Materyal ve Metot: Bu araştırma tanımlayıcı olarak, 2014-2015 yılları arasında Atatürk Üniversitesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezi'nde yapılmıştır. Araştırmanın evrenini, kronik hastalığı nedeniyle hastanede yatan 1440 hasta, örneklemini ise evreni bilinen örneklem hesabına göre 275 hasta oluşturmuştur. Araştırmaya katılmayı kabul eden 201 hasta ile araştırma tamamlanmıştır. Veriler tanımlayıcı anket formu, sağlık okuryazarlığı soru formu ve Kronik Hastalık Bakımını Değerlendirme Ölçeği kullanılarak toplanmıştır.

Bulgular: Bu çalışmada hastaların %51.7'sinin 60 yaş ve üzerinde olduğu ve sağlık okuryazarlığı puanlarının orta düzeyde olduğu (49.22 ± 8.39) bulundu. Yaş, eğitim durumu, medeni durum, gelir durumu, yaşanan yer, sağlık okuryazarlık aktiviteleri, hastalık tanısı, hastalık süresi, eşlik eden hastalık ve hastalığı hakkında eğitim alma durumunun sağlık okuryazarlığını anlamlı olarak etkilediği saptandı.

Kronik hastalık bakım değerlendirme ölçeği puan ortalamalarının 2.26 ± 0.90 olduğu, en düşük puan ortalamasının "izlem ve koordinasyon" boyutunda en yüksek puan ortalamasının ise "karar verme" boyutunda olduğu belirlendi. Cinsiyet, hastalık tanısı, eşlik eden hastalık ve bakım alınan kliniğe göre kronik hastalık bakım değerlendirme puan ortalamaları arasındaki fark anlamlı olarak belirlendi. Kronik Hastalık Bakımını Değerlendirme Ölçeği ile hastaların sağlık okuryazarlığı arasında anlamlı fark olduğu saptandı.

Sonuç: Hastaların sağlık okuryazarlığı seviyeleri orta düzeyde olmasına rağmen kliniklerde aldıkları bakımdan memnun olmadıkları belirlendi. Hastaların sağlık okuryazarlık seviyelerini ve aldıkları bakımdan memnuniyetlerinin artırılması için kapsamlı araştırmalar yapılması, kliniklerde görev yapan hemşire ve diğer uzmanların eğitici rolünün aktif tutulması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Bakım, kronik hastalık, sağlık okuryazarlığı.